

Khi h^o c v^o tâm lý, gã đ^o c bi^o t n^o i con ng^o i có hai y^o u t^o luôn ^o nh h^o ng l^o n nhau đó là y^o u t^o bên trong và y^o u t^o bên ngoài. Tr^o c h^o t, y^o u t^o bên trong ^o nh h^o ng t^o i bên ngoài.

Ch^o ng h^o n khi bu^o n, ta có c^o m t^o ng nh^o môi tr^o ng chung quanh cũng ^o m đ^o m và tê tái nh^o mu^o n chia s^o t n^o i bu^o n đang đ^o y ^o trong cõi lòng c^o a ta. Vì th^o , Nguy^o n Du đã vi^o t :

*‘C^o nh nào, c^o nh ch^o ng đeo s^o u,
Ng^o i bu^o n, c^o nh có vui đâu bao giờ.’*

Ti^o p đ^o n, y^o u t^o bên ngoài ^o nh h^o ng t^o i bên trong. Ch^o ng h^o n v^o a m^o i ng^o đ^o y mà b^o ng tr^o i đ^o m^o a, ta li^o n c^o m th^o y m^o t chút l^o i bi^o ng, ch^o mu^o n b^o t tay làm b^o t c^o công vi^o c gì, mà ch^o mu^o n n^o m ng^o n^o ng trong ch^o n cho đ^o y con m^o t. Ch^o ng h^o n đang đi th^o t tha th^o t th^o u ngoài ph^o , b^o ng nghe th^o y m^o t khúc quân hành, ta li^o n c^o m th^o y ph^o n ch^o n h^o n lên, b^o c đ^o u b^o c theo đ^o i u nh^o c đ^o ng đ^o a.

M^o t trong nh^o ng y^o u t^o bên ngoài khá quan tr^o ng đó là đ^o a đ^o , hay nói m^o t cách nô^o na là n^o i ăn ch^o n ^o . Y^o u t^o này cũng đã góp ph^o n không nh^o vào vi^o c hình thành con ng^o i chúng ta. Th^o c v^o y, nhìn vào b^o n đ^o , gã th^o y có b^o n h^o ng: Đông tây nam b^o c. Nh^o th^o , ng^o i b^o c khác v^o i ng^o i nam và ng^o i ph^o ng đ^o ng khác v^o i ng^o i ph^o ng tây.

Th^o c v^o y, tuy cùng là dân Vi^o t mình v^o i nhau, nh^o ng ng^o i b^o c có m^o t s^o đ^o c đ^o i m khác v^o i ng^o i nam. Gã ch^o xin đ^o a ra m^o t thí đ^o nho nh^o mà thôi. Ch^o ng h^o n t^o i mi^o n b^o c đ^o t dai thì ít, còn sông H^o ng Hà nh^o bà già khó tính hay nh^o cô gái đ^o ng đ^o nh, gây nên l^o t l^o i th^o t th^o ng. Chính vì ph^o i đ^o ng đ^o u v^o i m^o t hoàn c^o nh nghi^o t ngã nh^o v^o y, nên ng^o i b^o c th^o ng chí thú làm ăn, tích lũy ti^o n c^o a phòng khi tai ^o ng ho^o n n^o n x^o y ra.

Trong khi đó, t^o i mi^o n nam, ru^o ng đ^o t th^o ng cánh cò bay, còn sông C^o u Long, nh^o ng^o i m^o hi^o n hay nh^o cô gái đ^o u dàng, l^o t l^o i c^o đ^o ng h^o n l^o i lên, không có s^o c tàn phá đ^o đ^o i, nh^o ng mang l^o i phù sa cùng m^o i th^o tôm cá. Đ^o ng tr^o c môi tr^o ng đ^o c thiên nhiên ^o u đ^o i nh^o th^o , ng^o i mi^o n nam th^o ng s^o ng m^o t cách nh^o h^o , ch^o c^o n ph^o i ky cốp, nh^o ng làm ngày nào x^o o ngày ^o y.

Tây và Ta

Tác Giả: Gã Siêu

Chúa Nhật, 29 Tháng 11 Năm 2009 09:38

Vào năm 1954, cß triß u ngß i miß n bß c di cß xuß ng miß n nam. Sau năm mß i năm chung sß ng, nhß ng ngß i bß c 54 cũng đã mang lß y không ít thì nhiß u nhß ng đß c tính cß a ngß i miß n nam. Thành thß bấy giß hß không còn cß n củ siêng năng mß y so vß i nhß ng ngß i bß c 75, tß c là nhß ng ngß i vào nam sau ngày thß ng nhß t đß t nß c.

Bây giß gã xin so sánh ngß i tây vß i ta. Ngß i tây dĩ nhiên là sß ng ß phß ng tây, còn ta thì dĩ nhiên sß ng ß phß ng đông. Vß trí đông và tây này cũng đã ß nh hß ng trên con ngß i và tß o nên nhß ng khác biß t.

Vì sß ng ß bß c bán cß u vß i khí hß u lß nh, ngß i tây thß ng to con, trß ng trß o và râu tóc rß m rß p. Còn ta vì sß ng gß n đß ng xích đß o, nên có vóc dáng nhß hß n, da vàng và râu tóc cũng thß a thß t hß n. Ngß i tây dùng màu đen đß chß sß tang tóc, còn ta thì lß i dùng màu trß ng. Ngß i tây gß t các thß tß dß i gß t lên, còn ta thì gß t tß trên gß t xuß ng. Ngß i tây khi gß i thì ngß a tay ra mà vß y, còn ta khi gß i thì úp tay xuß ng mà vß y. Ngß i tây không ăn thß t chó, còn ta thì lß i coi thß t chó là mß t món khoái khß u. Thành thß trong nhß ng năm gß n đây các thß quán “cß tây”, “nó kß a”, “sß ng trên đß i”...mß c lên nhß nß m, có mß t trên khß p nß o đß ng đß t nß c, tß thành thß cho đß n thôn quê.

Đó mß i chß là nhß ng khác biß t lß tß , mà nß u kß ra thì sß chß ng bao giß cùng. Trong khuôn khß bài viß t này, gã chß xin tß p trung vào mß y đß i m khác biß t chính yß u mà thôi. Đß u tiên, là vß phép tính ngày tháng năm. Ngß i tây căn cß theo dß ng lß ch. Còn ta căn cß theo âm lß ch. Vß y thß nào là dß ng lß ch và thß nào là âm lß ch ?

Dß ng lß ch hay lß ch tây là lß ch tính theo mß t trß i. Thß c vß y, trái đß t xoay quanh mß t trß i, cß 365 ngày 6 giß thì đß c mß t vòng. Vì thß , cß bß n năm lß i có mß t năm nhuß n. Và năm nhuß n đß c tính thêm mß t ngày vào tháng hai. Ngß i tây chß c hß n là phß i ăn tß t tây, tß c là mß ng ngày 1 tháng 1, ngày đß u năm dß ng lß ch.

Còn âm lß ch, lß ch ta hay lß ch tàu là lß ch căn cß vào sß vß n hành cß a mß t trắng chung quanh trái đß t. Đß i vß i âm lß ch, năm nhuß n là năm có thêm hß n mß t tháng. Theo Trung Quß c, âm lß ch có tß thß i nhà Hß . Ta thì chß c hß n là phß i ăn tß t ta, hay còn đß c gß i là tß t Nguyên đán, mß ng ngày 1 tháng 1, ngày đß u năm âm lß ch. Theo tác giß Toan Ánh trong “Tín ngß ng Viß t Nam” thì : “Nguyên là bß t đß u, đán là buß i sß m mai. Tß t Nguyên đán là tß t đß u năm, mß màn cho mß t năm mß i vß i mß i cß nh vß t đß u mß i mß đón xuân sang”.

Ngày nay, qua sß giao lß u văn hóa, đông và tây không còn cách biß t ngàn trùng nß a. Vì thß , ta vß n giß lß i mß t sß lß tß t chính, chß ng hß n tß t Nguyên đán và tß t Trung thu, đß ng thß i cũng mß

Tây và Ta

Tác Giả: Gã Siêu

Chúa Nhật, 29 Tháng 11 Năm 2009 09:38

rõ ng cõ a đón nhõ n mõt sõ lõ tõt cõ a ngõ õi phõõ ng tây, chõ ng hõ n tõt Dõõ ng lõ ch.

Và trong nhõ ng năm gõ n đây giõ i trõ , nhõ t là tõi các thành phõ lõ n, cũng đã bõt đõ u mõ ng nhõ ng lõ hõ i khác, nhõ ngày tình nhan, ngày mõ hiõ n, ngày phõ nõ , ngày quõ đõ Halloween...Chõ ng khác gì mõt anh chàng, võ a có hõ võ i cô dâu lõ i võ a có hõ võ i chú rõ , nên khi đõõ c mõi đõ đãm cõõ i, đã hãng hái phát ngôn vung vít :

- Giai hay gái, tõ cũng đõ u...xõ i tuõt!

Tiõ p đõ n, nõ u đõ a mõt quan sát, thì gã ghi nhõ n đõõ c hai đõ c tính võ con ngõõ i và võ xã hõ i. Hai đõ c tính này cũng đã tõ o nên nhõ ng sõ khác biõt giõ a ta và tây.

Trõõ c hõ t là võ con ngõõ i. Nõ u so sánh, gã thõ y ngõõ i tây võ n thõõ ng suy nghĩ bõ ng cái đõ u, còn ta võ n thõõ ng suy nghĩ bõ ng trái tim. Nói cách khác, ngõõ i tây sõ ng bõ ng lý trí hõ n sõ ng bõ ng tình cõ m, còn ta thì sõ ng bõ ng tình cõ m hõ n sõ ng bõ ng lý trí. Đõ i võ i ngõõ i tây, ngang bõ ng xõ thõõ ng, hai võ i hai phõ i là bõ n, chõ không đõõ c nghiêng bên nõ , ngõ bên kia. Còn ta thì khác, lõ m khi nói võ y mà chõ ng phõ i đâu và trong cách cõ xõ thõõ ng uyõ n chuyõ n và du di, bõ i vì :

‘ Mõt trăm cái lý không bõ ng mõt tí cái tình.’

Tiõ p đõ n là võ xã hõ i. Ngõõ i tây võ n phát triõ n võ khoa hõ c kõ thuõt nên đòi hõ i sõ chính xác. Còn ta võ n phát triõ n võ nghõ nông, nên cõ thõõ ng thõõ ng mà đi. Có thõ nói đõõ c rõ ng tõ thõ i ông “Bành Tõ” và cho đõ n ngày hôm nay, xã hõ i ta võ n dĩ dĩ là mõt xã hõ i nông nghiõ p :

‘ Nhõ t sĩ nhì nông,
Hõ t gõ o chõ y rõ ng,
Nhõ t nông nhì sĩ.’

Ngõõ i dân chõ yõ u sõ ng bõ ng nghõ trõ ng lúa. Mà đã trõ ng lúa, thì đòi hõ i nhiõ u lao đõ ng, nhiõ u

công sô c, nhôt là vào thoi buoi “con trâu đi trô c, cái cày theo sau”, choa đoc hiên đoi hóa bng nhng th máy móc lnh knh. Vì th, c n phoi đong con nhiu cháu, đ cùng nhau chia s và gánh vác nhng công vi c nng nh c trên ru ng đ ng.

Th nhng, ngày nay, vôi nhng phng ti n thông tin hiên đoi, đng thoi vôi xu hng ng toàn c u hóa, ta và tây đang xích l i g n nhau bng nhng b c chân khng l . Gã không hiu ta đã t o đ c nh hng gì đoi vôi tây, ch tây thì đã đ l i nhng đ u n sâu đ m trên ta, khi n ta m t đ n nhng nét đ p truy n thng c a mình. Gã ch xin đ a ra m t vài thí d c th :

Chng h n v lòng quý trng s sng. Theo m t bài vi t trên Ephata thì: V n đ n o phá thai c a thanh thi u niên t i Vi t Nam đang có khuynh hng ngày m t tăng cao, con s n o phá thai hàng năm x p x vôi tng s các cháu bé đ c sanh ra trên toàn qu c. Năm 1997, tng s sanh trên toàn qu c là 1.138.607 ca, thì con s n o phá thai là 934.302 ca. Năm 1998, s sanh là 1.101.791 ca, thì n o phá thai là 861.353 ca. Riêng bnh vi n T Dũ m i năm có trên 40.000 ca n o phá thai. Các nhà xã h i h c c tính s ng i n o phá thai trong c n c hàng năm có th t 2 đ n 3 tri u ng i. Liên Hi p Qu c cũng đã báo đng và x p n c ta vào m t trong năm n c có t l n o phá thai cao nh t th gi i.

Chng h n v s chung th y trong tình nghĩa v chng. Theo m t bài vi t c a N tu Ph m Th Oanh thì: Hiên nay, t n n mãi dâm đang xu t hiên đoi i nhiu đng th c: Nhà hàng, cà-phê, karaoke, xông h i, xoa bóp, vũ trng, chat group trên internet... Ngoài ra nhiu hình th c văn hóa ph m đen đã khi n nhiu b n trng nh n cho r ng tình yêu ch là s cu n hút c a c m xúc, chi m h u, tình đ c, ti n tài, thng h i. Tình trng yêu s m, yêu th, yêu ào ào theo phong trào, yêu nh điên, yêu h t mình x y ra n i h c sinh c p 2, 3, và trong gi i sinh viên ngày m t tăng. Đó ph i chng là nhng nhân t làm nên m t dòng nh c “vô c m” và “nảo tình” mà đ lu n qu n chúng trên báo chí g n đây đã đ c p đ n khá nhiu:

*‘ Tình yêu đ n em không mong đ i gì.
Tình yêu đi em không h nu i t c.’*

Ti p đ n là nhiu c p sng chung không đng ký k t hôn, không mu n có con đ tránh trách nhi m. Nhiu gia đình đ c hình thành trong m t cam k t h i h t l i đng l n nhau. T t c nhng v n đ đó đã đ n đ n t l ly d ngày m t tăng. Theo thng kê c a Tòa Án Nhân Dân Thành Ph Sài-gòn năm 2000, thì m i ngày trung bình có 32 v ly hôn, v chi m t năm là 11680 ch nguyên t i thành ph H Chí Minh. Ngoài ra còn tình trng b o hành trong gia đình v m t th ch t, tình th n và tình đ c cũng r t ph bi n trong nhiu gia đình t thành ph cũng nh t thôn quê.

Tây và Ta

Tác Giả: Gã Siêu

Chúa Nhật, 29 Tháng 11 Năm 2009 09:38

Phí chẳng đó là nhĩng cĩ nhĩ tĩ nhĩ nhĩ cĩ nhĩ i cho cha mẹ và con cái, nhĩng báo đĩng đĩ cho xã hĩi. Không khéo thì ta chĩ hĩp thĩ đĩ cĩ nhĩng cái xĩu, nhĩng cái rĩm cĩ a tây, đĩ rĩi trĩng tay, mĩt cĩ chĩ nĩn chĩi, mĩt cĩ vĩn nĩn lĩi. Truyĩn thĩng cũ thì chĩng còn, mà cái mĩi thì lĩi khĩp khĩp khiĩng. Tây chĩng ra tây, ta cũng chĩng ra ta. Đĩ u An-nam-mít, đĩt Phĩng-xe hay Ấng-le mà thôi!